

Styrelsen för Locum AB

Incidentrapport för Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB

Ärendet

Anmälan av incidentrapport för Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB för perioden 2015-11-24 – 2016-01-25.



Patrik Emanuelsson
Verkställande direktör

Bilaga:

1. Incidentrapport för Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB

Incidentrapport för Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB

Ärendet

Rapport till Locums styrelse och ledningsgrupp avseende allvarliga incidenter och trender kopplade till skydd av personal¹, skydd av egendom, skydd av information, krisberedskap och flygsäkerhet.

Incidenterna utgör oönskade händelser som riskerat att påverka eller har påverkat patientsäkerheten eller driften² av ett eller flera sjukhus samt arbetsmiljörelaterade händelser gällande medarbetare vid Locum. Även händelser som kan påverka Locums anseende och varumärke redovisas i denna rapport.

Bakgrund

Rapporten baseras på inrapporterade incidenter från Locums medarbetare, driftorganisation, kunder, hyresgäster, bevakningsföretag och SLL IT. Under perioden 2015-11-24--2016-01-25 har totalt 98 incidenter rapporterats. Av dessa är 17 av sådan karaktär att de bedöms vara av intresse för styrelsen.

¹ Inkl patienter och besökare

² Driften av ett sjukhus omfattande leverans av el, värme, vatten, reservkraft, medicinska gaser m.m. är klassat som samhällsviktig verksamhet av myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) med stöd av förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap samt med stöd av Säkerhetskyddslagen (1996:627)

Incidenter

Skydd av personal, patienter och besökare

Vad	Var	När	Beskrivning	Ansvarig
Arbetsmiljö	SÖS	151210	Vid brandlarmsprovning är en medarbetare i servicegruppen nära att skadas allvarligt av automatiska branddörrar som slog igen när han passerar med gods. Förbättrade rutiner för kommunikation innan brandlarmsprov införs.	Veolia.
Arbetsmiljö	Löwenströmska sjukhuset	151202	Äldre man halkar och faller i entrén och skadar sig i huvudet så att en blödning uppstår. Sjukvårdspersonal är snabbt på plats.	Locum ansvarar för receptionsmiljön och entrén. I nuläget finns inget som tyder på bristande städning/underhåll av golvytor.
Arbetsmiljö Kyla	Södersjukhuset By 04	160108	Sjukhuset tvingas ställa in planerade operationer pga. låg inomhus-temperatur (+ 9-13 grader) Driftpersonal tar fram orsaksanalys. Åtgärder för förbättrad driftsäkerhet utreds	Locum
Arbetsmiljö Vattenläcka	Södersjukhuset Byggnad 04	160111	Oisolerad vattenledning har frusit söder pga. hål i fasaden vilket orsakat en vattenläcka som åtgärdas av räddningstjänsten kl. 0100-0300. Byggentreprenör har	Locum, SI projekt

2016-01-26

LOC 1601-0341

Säkerhetschef/CSO
Anders Gidrup

			glömt att täta hål i fasaden efter rivningsarbeten.	
Arbetsmiljö	Södersjukhuset	160114	Värmeåtervinningen fungerade inte tillfredsställande vilket påverkade inomhus-temperaturen Orsak. Felprogrammering i styrdator	Locum.
Arbetsmiljö	Södersjukhuset Byggnad 73	160115	Larm på frysvakt för ventilation i hus 73 vilket stängde av ventilationen. I samband med detta frös batteri i ventilationen sönder när aggregatet var avstängt. Enligt specifikation skulle glykolhalten klara -12°C (30 %). Aktuell temperatur vid tillfället var ca -17 °C. Orsak: Filter i fjärrvärmeledningen hade slammat igen	Veolia
Arbetsmiljö	Södersjukhuset Byggnad 48	160115	Larm på frysvakt för ventilation i hus 48 vilket stängde av ventilationen Orsak. Filter i fjärrvärmeledningen hade slammat igen	Veolia

Säkerhetschef/CSO
Anders Gidrup

2016-01-26

LOC 1601-0341

Arbetsmiljö	Södersjukhuset Byggnad 04	160115	Låg inomhustemperatur på dagkirurgi i hus 04. Personalen anger att de har 8-12 grader inomhus och befarade dagens operationer Orsak: Filter i fjärrvärmeledningen hade slammat igen	Veolia
Arbetsmiljö	Södersjukhuset Byggnad 73	160121	En extern pump för leverans av fjärrvärme gick sönder och påverkade leverans av fjärrvärme till SÖS. Konsekvensen blev att frostvakt utlöste vilket påverkade delar av ventilationen i hus 73 och vid 9-tiden hade patologen 14 grader. Felet åtgärdat vid 10-tiden.	Fortum

Kommentar:

Brandlarmsprov på Södersjukhuset

Incidenten med branddörrarna på Södersjukhuset är allvarlig. Ansvarig för testet av brandlarmet hade informerat chefen för servicegruppen vid sjukhuset om att ett prov skulle genomföras men för tätt inpå själva testet, vilket fick till följd att informationen inte nådde ut till alla berörda. Det är viktigt att brandlarmsprov aviseras i god tid innan de genomförs och att kommunikationen fungerar mellan driftentreprenör och servicegruppen vid sjukhuset.

Låg inomhustemperatur på Södersjukhuset

Den 8 januari rapporterade Södersjukhuset att det var låg inomhustemperatur på sjukhuset. En av flera orsaker till den låga temperaturen var att Fortum tvingades dra om fjärrvärmeledningar inne på sjukhuset. Arbetet utfördes i samband med Locums projekt med att bygga en ny mottagningsstation för inkommande el. De ordinarie ledningarna låg inom riskområdet för sprängningar i projektet varför Fortum, i samråd med Locum, stängde av en del och ersatte denna med en tillfällig dragning. När kylan utomhus närmade sig 15 minusgrader visade det sig att dimensionen på Fortums nya ledning i

Säkerhetschef/CSO
Anders Gidrup

2016-01-26

LOC 1601-0341

kombination med aktuellt tryck gjorde att ledningen inte klarade att leverera behovet av fjärrvärme. Problemet åtgärdades genom att man ökade trycket från Fortum, backspolade fjärrvärmefiltret vid berörd undercentral (en del smuts visade sig sitta i filtret) och öppnade till de gamla ledningarna. Sprängningarna är nu genomförda och de ordinarie ledningarna är åter i drift.

En annan orsak till låga temperaturer i byggnad 04 var att byggnaden genomgår omfattande ombyggnation under pågående vårdverksamhet. Ombyggnationen innebär att fasaden förändras och det skapar ofrånkomligen luckor och glipor i byggnadens isolering. Alla ingrepp i fasaden får konsekvenser för inomhustemperaturen.

En följd av den låga inomhustemperaturen är att Södersjukhuset tvingades ställa in planerade operationer den 8 januari 2016 för att inomhustemperaturen var för låg i aktuell byggnad (byggnad 04). Total kostnad för vården p.g.a. de inställda operationerna är 332 000 sek.

Ytterligare störningar med fjärrvärmeförsörjningen rapporterades på morgonen den 14-15 januari. För att komma till rätta med temperaturen ökade Fortum trycket från fjärrvärmeverket, vilket resulterade i att filter successivt slammade igen och värmeleveransen till delar av sjukhuset begränsades. Detta fick följdkonsekvenser genom att frostvakter på batterier inom värmeåtervinningssystem i olika byggnader utlöstes och frös sönder. Sammantaget påverkades fyra hus i olika omfattning vilket resulterade i att Locum upprättade stab på Södersjukhuset och koordinerade arbetet med att åtgärda felen. Arbetet resulterade i att planerade operationer kunde genomföras.

Ansvarig för att rensa filter inom fjärrvärmesystemet på sjukhuset är driftentreprenören. Normalt behöver detta enbart göras ett fåtal gånger per år men när trycket i systemet höjs ökar också risken för att filter slammar igen, vilket skedde i detta fall.

På morgonen den 21 januari drabbades Södersjukhuset av störningar i fjärrvärmenätet. En extern pump i fjärrvärmenätet hos Fortum hade gått sönder vilket fick konsekvenser för hus 73, där frostvakt utlöstes, vilket påverkade ventilationen och därmed arbetsmiljön för personalen vid patologen som inte kan arbeta utan ventilation i dragskåp m.m. Även vid detta tillfälle upprättade Locum stab vid Södersjukhuset för att koordinera arbetet med att åtgärda fel som den bristande värmeleveransen resulterat i. Vid 10-tiden på förmiddagen var både ventilationen och fjärrvärmeleveransen åter i normal drift.

Analys och förslag**Brandlarmsprov på Södersjukhuset**

Locums driftcontroller vid Södersjukhuset säkerställer att driftentreprenören informerar berörda i god tid innan brandlarmsprov genomförs och att anslag anslås på platser där det finns olycksrisk.

Låg inomhustemperatur på Södersjukhuset

Locums driftcontroller och driftentreprenör tar fram en händelseanalys kring Forums problem med värmeförsörjningen och de följdkonsekvenser som uppstått och redovisar denna för Locum.

Vidare ska Locum, driftentreprenör, representanter för Södersjukhuset och Fortum gemensamt analysera alla driftstörningar som inträffat under hösten/vintern i syfte att skapa förutsättningar för ökad driftsäkerhet vid sjukhuset. Locum utreder nu möjligheten att införa dygnet runt bemanning genom driftentreprenören. Idag finns ingen bemanning efter normal kontorstid utan driftentreprenören har jour på så sätt att personal ska inställa sig efter viss avtalad inställetid.

Projektavdelningen bör upprätta en händelseanalys rörande problemen i projekten vid by 04 och redovisa för projektdirektören under Q1.

Skydd av egendom inkl drift

Vad	Var	När	Beskrivning	Ansvarig
Brandlarm Brister	Grimman	151204	Vid samordnad provning av brandfunktioner framkom att brandskyddet inte fungerade korrekt. Identifierade brister åtgärdas.	Locum
Elförsörjning	Danderyd Hus 53	151202	Vid månatligt reservkraftprov startar inte ett aggregat G4. Startmotorn drar ej runt varvid leverantör och tekniker tillkallas. Startmotorn är nu utbytt.	Locum

Säkerhetschef/CSO
Anders Gidrup

2016-01-26

LOC 1601-0341

IT och telefoni	Löwenströmska	160107	<p>Driftpersonal upptäckte att Citec, d v s den driftdator som styr alla vitala funktioner för drift av sjukhus, tappat kommunikationen med larmservern.</p> <p>Efter omfattande felsökning, kontakt med leverantören och omstart av servern fungerade allt normalt igen.</p>	Locum ansvarig för funktion och har delegerat den dagliga hanteringen till drift-entreprenören
Sprängincident	Danderyd sjukhus	151210	<p>En sten, stor som en tennisboll, har av okänd anledning tagit sig till plan 5 och krossat en yttre glasruta samt splittrat inre glasruta, som orsakat glassplitter inne i rummet. Trolig orsak är sprängningsarbeten i SI projektet.</p> <p>Händelseanalys pågår.</p>	SI projekt på Danderyds sjukhus
Vattenläcka	Löwenströmska	151218	<p>Vid en vattenläcka blir en del av vårdverksamheten på Löwenströmska utan vatten. Även intilliggande privata bostäder samt ett äldreboende drabbas.</p> <p>Läckan åtgärdad</p>	Locum

Elförsörjning	S:t Görans sjukhus	160120	En grävmaskin i projektet med nya akuten skadar en elkabel och slår ut strömförsörjningen till en del av ventilationen på sjukhuset under 15 minuter.	Extern byggtreprenör
---------------	--------------------	--------	---	----------------------

Kommentar:**Samordnad provning av brandfunktioner på Grimman**

En samordnad provning av brandfunktioner är en intern kvalitetskontroll att säkerställa att allt fungerar som det ska gällande brandanläggningen vid en fastighet. Testet är en förberedelse inför kommande myndighetsbesiktningar. I det aktuella fallet identifierades tekniska funktioner som inte fungerade t.ex. ventilationsbrandskydd, brandlarm och styrfunktioner mellan nämnda system. Driftcontroller och brandspecialister följer upp och åtgärdar aktuella brister.

Reservkraftsaggregat på Danderyds sjukhus

Vid Danderyd sjukhus har Locum säkerställt att det finns fyra reservkraftsaggregat och sjukhuset kan drivas på enbart två vilket innebär att det finns god redundans och driftsäkerhet vid längre strömavbrott. Vid det aktuella och planerade provet startade inte ett aggregat p. g. a. fel i en startmotor. Startmotorn är nu utbytt.

Störningar i driftdatorn på Löwenströmska sjukhuset

Störningarna i driftdatorn Citec på Löwenströmska är allvarliga eftersom konsekvensen blev att inga fellarm rörande driften kunde nå driftentreprenören. Locums val av system för driftdator och lösning för styrning av vitala driftfunktioner är under genomlysning av Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Granskningen av driftmiljön kommer bidra till ökad driftsäkerhet vid samtliga sjukhus.

Sprängincident på Danderyds sjukhus

Sprängincidenten på Danderyd den 10 december 2015 är mycket allvarlig. Rikoschetter från sprängningar och i det här fallet en sten stor som en tennisboll hade utgjort livsfara om den träffat en människa. Locums säkerhetschef larmades av säkerhetschefen på Danderyd efter att personalen upptäckt glassplitter inne i ett sterilrum och tvingats sanera all utrustning i det drabbade utrymmet. Locum och representant från SLL Strategiska fastighetsfrågor och investeringar (SFI) beordrade att alla sprängningar skulle avbrytas intill dess att olycksorsaken var klarlagd. Trots denna uttryckliga order genomfördes ytterligare en sprängning senare samma dag. En händelseanalys kring det inträffade pågår internt.

Säkerhetschef/CSO
Anders Gidrup

2016-01-26

LOC 1601-0341

Vattenläckan på Löwenströmska sjukhuset

Vattenläckan på Löwenströmska sjukhuset den 18 december 2015 orsakades av ett gammalt rör från tidigt 60-tal sprack vilket fick till följd att en byggnad med vårdverksamhet blev utan vatten. Locum hemställde om stöd från berörd kommun och fick stöd med vattenleveranser till vården. Senare under kvällen samma dag lyckades driftentreprenören styra om vattnet i det omfattande ledningsnätet på tomten så att drabbad vårdverksamhet samt övriga externa kunder åter fick tillgång till vatten. Fyra dygn senare var vattenläckan lokaliserad. Arbetet fördröjdes av det faktum att det saknades ritningar över den gamla rördragningen på tomten. Kostnaden för reparation och arbete bedöms till ca 200 000 kr.

Brandlarm

Antalet rapporterade brandlarm under perioden är 36. Av de rapporterade är 22 orsakade av entreprenörer som brustit i rutiner vid avstängning. Fem brandlarm är orsakade av hyresgäster av olika anledningar, bl.a. levande ljus och matlagning. Övriga brandlarm är orsakade av patienter som på olika sätt utlöst brandlarmet bl.a. genom tjuvrökning på toaletter och patientrum. Brandlarmen innebär störningar i pågående vårdverksamhet. Totalkostnad ca 200 000 kr.

Inbrottslarm

Under perioden har inbrottslarm genererat 22 fall av uttryckning från bevakningsentreprenören. Bromma sjukhus toppar statistiken. Larmen är i de flesta fall orsakade av vårdpersonal som på ett felaktigt sätt öppnar dörrar och fönster. Kostnad för perioden är ca 5 000 kr.

Stökigt vid Dalens sjukhus

Dalens sjukhus har vid flera tillfällen begärt extra stöd med väktarinsatser p.g.a. stökiga ungdomar i anslutning till entrén och buskörning på personalparkeringen. Locums beredskapsfunktion har bistått med att skicka bevakningsföretagets rondbilar till platsen vilket har bidragit till att ungdomarna lämnat platsen.

Analys och förslag

Samordnad provning av brandfunktioner på Grimman mm

När det gäller brandanläggningen på Grimman är en orsak till bristerna att anläggningen inte uppdaterats efter förändringar i fastigheten. Ytterligare en orsak är att brandanläggningens totala funktion inte besiktigats fullt ut innan driftsättning. Locum kommer att genomlysa samtliga vårdfastigheter genom en särskild risk- och sårbarhetsanalys (RSA) gällande brand. Syfte är att identifiera brister och vidta åtgärder där så krävs. Denna RSA bedöms klar under Q2.

Vidare avser Locum att förbättra uppföljningen av det systematiska brandskyddsarbetet inom respektive fastighet och projekt. Utfallet kommer att presenteras i en aktuell lägesbild där status för varje sjukhus och projekt redovisas. Kriterier och krav för uppföljning kommer tas fram i samråd med Locums brandspecialister och delges berörda under Q1. Därefter kommer uppföljning att påbörjas under Q2. Syftet är ett förbättrat brandskyddsarbete och ökad trygghet för hyresgäster och patienter samt att myndighetsbesiktningar och tillsyner ska kunna genomföras effektivt.

Vattenläckan på Löwenströmska sjukhuset

Vattenläckan på Löwenströmska sjukhuset beror på eftersatt underhåll av befintliga ledningar. Viss del av anläggningen, inklusive nu berörd ledning, kommer att ersättas med en ny anläggning som installeras i samarbete mellan Locum och Upplands Väsby kommun. Arbete pågår med hur brister i resterande del av anläggningen ska avhjälpas. .

Brandlarm

Antalet brandlarm (22) som utlösts p.g.a. bristande regelefterlevnad från byggentreprenörer är fler än föregående period. Under hela 2015 rapporterades 165 brandlarm som orsakats av bristande regelefterlevnad, där byggentreprenörer och deras underentreprenörer brustit i att stänga av delar av brandanläggningen i samband med diverse arbeten. Kostnaden för ovanstående 22 larm uppskattas till ca 150 000 kr.

För att minska antalet onödiga larm och de kostnader dessa medför är det av vikt att Locum tydligt kommunicerar gällande regelverk med anlitad byggentreprenör. Vidare ska projektledare och brandkonsulter regelbundet följa upp att regler följs och när de bryts ska berörd entreprenör debiteras för den kostnad som uppstått. Först då kan antalet onödiga larm minskas.

Inbrottslarm

För att minska de onödiga inbrottslarmen har en riktad informationskampanj till vårdpersonal genomförts under våren 2015 och det finns skäl att upprepa insatsen under Q1 2016.

Skydd av information

Vad	Var	När	Beskrivning	Ansvarig
IT	Locum HK	151211	Skadlig kod (virus) drabbar T: och krypterade 55 000 filer blev krypterade och omöjliga att öppna.	Locum

2016-01-26

LOC 1601-0341

Säkerhetschef/CSO
Anders Gidrup

IT	Locum HK	151217	Locum drabbas åter av samma skadliga kod som ovan och ca 30 000 filer blev krypterade och omöjliga att öppna.	Locum
----	-------------	--------	---	-------

Kommentar:

Locum har haft två virusutbrott av typen "Ransomware" som krypterar filer. Liknande händelse drabbade tidigare HSF under 2015 vilket fick till följd att verksamheten avstannade under flera dagar.

Vid Locum krypterades ca 80 000 filer och två datorer infekterades. Merparten av de krypterade filerna gick att återskapa genom back up som körs dagligen.

En avgörande framgångsfaktor är att Locum har en egen Helpdesk med kvalificerad personal som snabbt kunde ingripa och minimera skadan. Om Locum saknat denna kompetens hade konsekvensen blivit liknande som för HSF, d v s flera dagars störningar i arbetet och svårigheter att återskapa skadade filer.

Bedömd kostnad för sanering och återskapande av filer ca 150 000 kr.

Analys och förslag:

Med anledning av det inträffade konstaterades att det är nödvändigt att segmentera det gemensamma lagringsutrymmet på T-disken för att minimera framtida skada, d v s minska risken för att virus kan sprida sig fritt i våra system genom att dela in lagringsytor i olika zoner som är separerade från varandra. Möjligheten att ta emot vissa bilagor och länkar via e-post är också numer begränsade.

Konsekvensen av det säkerhetshöjande arbetet är att T-disken har fått en enklare rättighetsstruktur:

- *Läsning:* I huvudsak kan alla läsa allt. Undantag finns för enskilda mappar, där tidigare accessbegränsningar bibehållits.
- *Skrivning:* Rätten att skriva (modifiera) är i huvudsak begränsad per avdelning. Exempel: En medarbetare som hör till Projektavdelningen kan skriva/spara/modifiera filer i mappen 7 Projektavdelningen, men inte på andra ställen.

Åtgärderna har resulterat i att Locum inte har drabbats av ytterligare angrepp.

Händelserna aktualiserar behovet att implementera styrande dokument och regler för informationssäkerhet. Ett omfattande arbete är utfört i linje med

Säkerhetschef/CSO
Anders Gidrup

2016-01-26

LOC 1601-0341

kraven från SLL centralt och erfarenheter från tillsynsrevisorns granskning. Implementeringen kommer att höja medvetenheten hos Locums medarbetare och därmed ge ökat skydd mot liknande händelser i framtiden.

Anders Gidrup
Säkerhetschef